

GENITIV

Genitiv je padež kojim se izriče podrijetlo, pripadanje, osobina i dio onoga na što se odnosi glagolska radnja.

- *Genitiv odgovara na pitanja: KOGA? ČEGA?*
- *Genitiv dolazi uz:*

GLAGOLE: Nema VODE. Sjećam se MAME.

IMENICE: Povijest AMERIKE. Daj mi čašu VODE!

PRIDJEVE: On je vrijedan POŠTOVANJA.

BROJEVE: Kupi pet TANJURA i deset ŠALICA.

PRIJEDLOGE: bez, blizu, čelo, do, duž, ispod, ispred, iz, iza, između, iznad, izvan, mjesto, mimo, nakon, nakraj, niže, od, oko, osim, pokraj, poput, pored, poslije, preko, prije, protiv, put, radi, sred, s, u, uzduž, više, vrh, za, zbog i dr.

UZVIK: ŽALIBOŽE! - Žalibože TRUDA!

ČESTICE: evo, eto, eno. - EVO tramvaja.

PRILOGE: mnogo, malo, koliko... - Imam MNOGO prijatelja.

- *Upotreba genitiva:*

POSVOJNI GENITIV: To je poklon MOJEGA BRATA.

DIJELNI GENITIV: Daj mi VINA!

GENITIV SVOJSTVA: Djevojčica ZLATNE KOSE.

GRADIVNI GENITIV: Volim igračke od POLIVINILA.

GENITIV KAO IZRAVNI OBJEKT:

Nisam vidio MAME (mamu).

GENITIV KAO OBJEKT UZ:

I. POVRATNE GLAGOLE KOJI ZNAČE:

- a) *ODVAJANJE:* kloniti se, čuvati se, odreći se, ostaviti se, lišiti se, odviknuti se...

- Kloni se ovoga ČOVJEKA!
- Čuvaj se PSA!
- Marko se odviknuo PUŠENJA.

- b) *OSLOBAĐANJE:* osloboditi se, izbaviti se, riješiti se, otarasiti se...

- Riješili smo se PROBLEMA.
- Otarasili smo se ONOGA DOSADNOG ČOVJEKA.

- c) *ODBOJNO OSJEĆANJE:* bojati se, plašiti se, strašiti se, prepasti se, gnušati se, stidjeti se, sramiti se...

- On se boji SVEGA i SVAČEGA.
- Stidimo se SVOJIH LOŠIH DJELA.

- d) *SJEĆANJE:* sjetiti se, spomenuti se, dosjetiti se...

- Rado se sjećamo ŠKOLSKIH DANA.

- e) *NEKO DOBIVANJE U VLAST ili NEKO POSTIZANJE:* dohvatiti se, dočepati se, domoći se, dovinuti se, dobiti se...

- DOČEPALI SMO SE ULAZNICA za predstavu "Hamlet".

f) *NEKO PUNJENJE ILI ZASIĆIVANJE*: napuniti se, nasititi se, (na)užiti se, najesti se, načekati se, nagledati se...

- Za Božić smo se najeli KOLAČA.

g) *HVATANJE*: primiti se, držati se, hvatati se, latiti se, mašiti se, uhvatiti se, dirnuti se, prihvatiti se, taknuti se, ticati se, dojmiti se...

- Markovo se znanje jako dojmilo PROFESORA.

- Napokon su se latili POSLA.

- Mašio se NOŽA, kad mu se on približio.

h) *ŽELJU*: zaželjeti se.

- Nakon duge zime zaželjela sam se SUNCA, MORA i KUPANJA.

UZ GLAGOLE:

a) igrati se

- Djeca su se igrala VOJNIKA. (LIJEČNIKA, MAME i TATE itd.)

b) dopasti, zapasti, vrijediti, stajati

- Dopao je ZATVORA.

- To me je stajalo ŽIVACA.

- Vrijedilo je TRUDA popeti se na vrh brda.

GENITIV KAO VREMENSKA ODREDBA:

- Bio je ovdje PROŠLE GODINE.

- Dogodilo se to za LUJA XVI. (ŠESNAESTOG)